

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2011-08-16
Meddelad i
Linköping

Mål nr
3262-11
Enhet 2

SÖKANDE

JE Time Sweden AB, 556827-0465
Kanalvägen 10C
194 61 Upplands Väsby

MOTPART

Kriminalvården
601 80 Norrköping

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2011-08-17	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 25 maj 2011 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 53333

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406	Brigadgatan 3	013-25 10 00	013-25 11 40	måndag – fredag
581 04 Linköping		E-post: forvaltningsrattenilinkoping@dom.se		09:00-12:00 13:00-15:00

YRKANDE M.M.

Kriminalvården har genomfört en upphandling av inrikes charterflygningar, dnr. 59-2011-003781. Upphandlingen har genomförts som ett öppet förfarande enligt LOU.

Av sammanställning av kvalificering och utvärdering, bilaga 3 till tilldelningsbeslut den 18 maj 2011, framgår att JE Time Sweden AB (bolaget) inte uppfyllt samtliga kvalificeringskrav som ställts upp i ansökan. Bolaget uteslöts därför från utvärderingsfasen.

Bolaget ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att det överklagade beslutet ska undanröjas i sin helhet och ändras på så sätt att även bolagets ansökan ska antas i den nu aktuella upphandlingen. I andra hand yrkas att beslutet ska undanröjas i sin helhet och att hela upphandlingen ska göras om.

Kriminalvården bestrider bifall till överklagandet.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Lagtext

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 9 kap. 8 § LOU framgår att en upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat fel i anbudansökan eller anbudet. Myndigheten

får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

Av 16 kap. 5 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att denna får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Parternas argumentation

Bolaget har anfört bl.a. följande. Bolaget har deltagit i en av Kriminalvården anordnad upphandling av inrikes charterflygningar. Efter anbudstidens utgång meddelade Kriminalvården att anbud ska antas av ett antal leverantörer. Bolagets anbud antogs inte av Kriminalvården. Kriminalvården har angett att bolaget varken har förmåga eller kapacitet att genomföra uppdraget samt att bolaget saknar giltiga tillstånd, licens (drifttillstånd, trafiktillstånd, operativ licens). Det kan konstateras, vad gäller frågan om erforderliga tillstånd och licenser, att bolaget inkom med samtliga handlingar till styrkande av att sådana tillstånd erhållits långt innan Kriminalvårdens beslut fattades. Att bolaget saknar dessa tillstånd är således helt felaktigt. Vad grunden i övrigt är till ställningstagandet att bolaget inte har förmåga och kapacitet att genomföra uppdraget har inte framkommit, då bolaget trots upprepade försök att få ta del av det bakomliggande beslutsunderlaget inte förmått få kontakt med ansvarig person på Kriminalvården. Bolaget uppfyller samtliga av de krav som Kriminalvården uppställt i sitt förfrågningsunderlag. Kriminalvårdens beslut att inte godta bolagets anbud tycks vara baserat på rent godtyckliga skäl. Följaktligen har de principer om likabehandling och ickediskriminering som anges i 1 kap. 9 § LOU inte iaktta-

gits. Vidare har Kriminalvården genom att inte göra sig kontaktbar när det gäller den aktuella frågan brustit i en rad andra avseenden som en myndighet har att beakta. Genom att inte anta anbud från bolaget kommer Kriminalvården med all sannolikhet att orsaka bolaget stor ekonomisk skada med hänsyn till de uppdrag bolaget kommer att gå miste om.

Kriminalvården bestrider bolagets yrkande och anför bl.a. följande. Kriminalvården annonserade upphandlingen den 17 februari 2011. Sista dag för anbud var den 30 mars 2011. I kriminalvårdens anbudsinvitan anges under punkt 3.7 att anbudsgivaren ska till anbudet bifoga tillstånd, certifikat, intyg och liknande enligt villkor i anbudsformuläret. Av punkt 4.4. anbudsformuläret framgår att anbudsgivaren ska ha giltiga tillstånd, licens eller liknande för att få bedriva flygverksamhet avseende minst drifttillstånd, trafiktillstånd och operativ licens samt att intygen skulle biläggas under flik 2 i anbudet. Bolaget uppgav i sitt anbud, som är undertecknat den 29 mars 2011, följande:

”Den 29 mars 2011 utförde Transportstyrelsen en så kallad tillträdeskontroll av JE Time Sweden vilket renderade i ett godkännande för att bedriva flygverksamhet med SE-ILL. På grund av att ansvarig person som skriver ut Drifttillstånd och Operativ licens är på semester kan Transportstyrelsen inte överrätta det fysiska tillståndet förrän senast den 8 april. Av den anledningen kan vi i dagsläget inte bifoga Drifttillstånd eller Operativ licens. Vi hoppas att vi kan få komplettera med dokumenten så snart vi har dem i vår hand vilket bör ske inom ett fåtal dagar.”

Redan av anbudet framgår således att erforderliga intyg inte bifogades. Bolaget skickade i stället på eget initiativ in intygen till Kriminalvården den 15 april 2011, dvs. efter anbudstidens utgång. Av det anförda följer att bolagets anbud inte uppfyller ska-kraven i anbudsinvitan.

Bolaget har i yttrande genmält bl.a. följande. Det stämmer visserligen att bolaget genom att inte inkomma med tillstånd i pappersform således inte inkommit med samtliga efterfrågade blanketter och intyg vid anbudstidens utgång. Att Transportstyrelsen på grund av sin interna personalsituation inte förmått utfärda tillstånd i pappersform före anbudstidens utgång ska inte ligga bolaget till last. Det rimliga i den uppkomna situationen hade varit att begära komplettering av bolaget istället för att utesluta det från upphandlingen.

Anbudsinbjudan

I anbudsinbjudan för ”Inrikes charterflygningar till Kriminalvården”, under avsnitt 3.0 Kravspecifikation, framgår bl.a. följande.

Under punkten 3.1 ”Krav på att anbud innehåller efterfrågade uppgifter” framgår att anbud ska innehålla de i anbudsinfordran efterfrågade uppgifterna och handlingarna för att kunna prövas. Villkorade anbud, eller anbud med reservationer, kommer inte att utvärderas. Anbud som inte uppfyller obligatoriska krav kommer inte heller att utvärderas. Det är anbudsgivarens skyldighet att tillse att de obligatoriska kraven är uppfyllda. Efter anbudstidens utgång kan anbud förtydligas eller kompletteras endast om Kriminalvården så begär och om detta kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Anbudsgivare har ingen rätt att begära ett förtydligande eller att få en komplettering till stånd efter det att anbudstiden har gått ut.

Under punkten 3.7 ”Krav på intyg” framgår att anbudsgivaren ska till anbudet bifoga tillstånd, certifikat, intyg och liknande.

Anbudsformulär

Av punkt 4.4 i anbudsformuläret framgår att anbudsgivaren ska ha giltiga tillstånd, licens eller liknande för att få bedriva flygverksamhet. Det framgår vidare att efterfrågade handlingar ska billäggas under flik 2.

Bolagets anbudsansökan

Bolaget har i anbudsformuläret angett att bolaget uppfyller de under punkt 4.4. uppställda villkoren. Under flik 2 i anbudsformuläret har bolaget angett följande:

”Den 29 mars 2011 utförde Transportstyrelsen en så kallad tillträdeskontroll av JE Time Sweden vilket renderade i ett godkännande för att bedriva flygverksamhet med SE-ILL. På grund av att ansvarig person som skriver ut Drifttillstånd och Operativ licens är på semester kan Transportstyrelsen inte överrätta det fysiska tillståndet förens senast den 8 april. Av den anledningen kan vi i dagsläget inte bifoga Drifttillstånd eller Operativ licens. Vi hoppas att vi kan få komplettera med dokumenten så snart vi har dem i vår hand vilket bör ske inom ett fåtal dagar.”

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Bestämmelsen i 9 kap. 8 § LOU ger den upphandlande myndigheten en möjlighet, inte en skyldighet, att begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras. Bestämmelsen är avsedd att tillämpas restriktivt. Syftet med bestämmelsen är att möjliggöra för den upphandlande myndigheten att kontakta en leverantör om det finns brister eller oklarheter i ingivna intyg, skriftliga bevis och andra handlingar så att tidigare inlämnade uppgifter konkretiseras, om det kan ske utan risk för särbehandling

eller konkurrensbegränsning. Det är anbudsgivaren själv som ansvarar för att anbudet är komplett vid anbudsinlämningen.

Av handlingarna i målet framgår att bolaget inte bifogat de nödvändiga licenserna före anbudstidens utgång, vilket Kriminalvården uppställt som ett obligatoriskt krav. Bolaget skickade i stället på eget initiativ in intygen till Kriminalvården den 15 april 2011, dvs. efter anbudstidens utgång. I anbudsinbjudan anges bl.a. följande. En grundförutsättning för att ett lämnat anbud ska kunna beaktas är att anbudsgivaren uppfyller samtliga obligatoriska krav. Anbud som inte uppfyller dessa kommer inte att utvärderas. Det är anbudsgivarens skyldighet att tillse att de obligatoriska kraven är uppfyllda. Efter anbudstidens utgång kan anbud förtydligas eller kompletteras endast om Kriminalvården så begär och om detta kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Anbudsgivare har ingen rätt att begära ett förtydligande eller att få en komplettering till stånd efter det att anbudstiden har gått ut.

Det är anbudsgivaren själv som ansvarar för att anbudet är komplett vid anbudsinlämningen. Bolaget kan inte heller kräva att komplettera anbudet efter det att tiden för att lämna anbud har gått ut. Kriminalvården har således haft fog för sitt beslut att utesluta bolaget ur upphandlingen på den grunden att bolaget inte uppfyllde kvalifikationskraven. Kriminalvården har följaktligen inte brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU. Bolagets ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D)

Bo Johansson

Föredragande har varit Erik Jacobsen

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.